

TELEGRAFUL ROMAN.

împare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 10 Septembrie 1893.

Cele ce s'au petrecut prin țară de la Boroș-sebis încôce, au fost și sunt tare neplăcute șovinismului esaltat și îl genéză în măsură mare. Pă inginișul șovinistic a întunecat la cei mai mulți din compatrioții nostri magiari vederea în așa măsură, încât ei cugetau, că tot ce fac, fac bine, chiar și când iau bêta și bolovanii în mână, ca să sdrobescă casele pacinicilor cetățeni, căci prin acesta dau satisfacțiune țerei, vorba lui „M. Hirl.” Astfel acum se miră, cum de vine M. Sa și alți bărbați politici și desaprôbă, ba află chiar de condamnat atât purtarea celor cu bolovanii, cât și a presei șovinite, carea, putem dice, că este cel mai mare agitator, atât de bine scie ea alarma și agita spiritele, cu sciri false și tendențioșe, față de tot, ce nu e ungurese.

Astfel de desaprobară a purtării lor au primit șovinistii la Boroș-sebis de la M. Sa împăratul și regele; acesta li s'a dat a să înțelege și la Güns, în răspunsul, ce M. Sa l'a dat deputațiunii comitatelor, conduse de comitele Radó. Maj. Sa a dis între altele deputațiunii: „Autoritățile administrative, afară de îndeplinirea administrației, sunt datore a conlucra într'acolo, ca să scutescă poporul de influința cuvintelor de losincă amăgitoare și promisiuni sterpe și să cultive sămënța înțelegerii pacinice și a muncii folositoare.”

Cine alții decât șovinistii magiari căercă și de și a seduce opiniunea publică, fie prin diare și prin broșuri, fie prin adunări și intruniri cu cuvinte amăgitoare, false și cu promisiuni, cari nu se pot realiza nici odată, atât în cestiunea naționalităților, cât și în cestiuni de ale armatei comune și altele. Foile magiare, în special cele opoziționale și cu musca pe căciulă, sunt supărate pentru aceste enunțaiuni și critică aspru pe guvern, că prin astfel de răspunsuri pregătite pentru M. Sa „slăbesce și conturbă în unirea sa națiunea magiară.”

În măsură mai mare tăbăresc ele însă asupra lui Tisza István, pentru atitudinea și propunerile lui făcute și primite în congregația comitatensă din săptămâna acesta din Bihor și în conferența partidului liberal de acolo, referitoare la cestiunea română.

În conferența partidului liberal la inițiativa lui Tisza s'a enunțat ca concludus, că partidul desaprôbă și condamnă atitudinea fôiei „Szabadság” din Orade, manifestată în cestiunea română, între altele din motivele, că fôia acesta „vătămă și suspicionează fără de motiv poporațiunea română din comitat și se năsuiesce a irita opiniunea publică magiară contra acestei poporațiuni”. În urma acestei lecții meritate, redacțiunea jidano-magiară a numitei foi declară, că nu se simte vinovată de cele atribuite ei și depune péna. Acesta este cel mai cuminte lucru, ce l-au făcut în viața lor diaristică cei dela „Szabadság” și multe, fôrte multe alte foi și fițuice magiare ar trebui să urmeze acestui esemplu, din care numai bine ar resulta, căci pentru patrie mai bine e să pui péna jos, decât să vâtemi și suspicionezi fără basă pe cei, cari nu sunt de o limbă cu tine și să produci ură între cetățeni.

În congregațiunea comit Tisza István în cestiunea pretenției tulburări de la Beiuș, care n'a esistat, a făcut o propunere, pe care congregațiunea a primit-o și în care se dice, că urmările tulburărilor regretabile, cari s'au comis față de români la Orade, încep a se arăta și pe teritoriul comitatului. Pe când pe aceste congregația le desaprôbă, ca unele, cari conturbă pe români în liniștea lor și în exercierea drepturilor lor legale, declară că voiesce a trăi în pace cu românii, a le asigura drepturile, ce le dă legea, dar pretinde, ca românii să fie buni patrioți și se nu asculte de agitatori etc. Cu un cuvânt condamnă vandalismele de stradă și întinde mâna românilor spre pace.

Pentru acesta foile magiare opoziționale sunt infuriate pe Tisza și

sustin, că acesta este o lingușire a românilor din Bihor, ca să ție cu partidul liberal. Șovinismul a căpătat și aici o palmă, dar că feciorul „sdrobitorului de naționalități” numai de dragul dreptății și a românilor Bihoreni, fără de scopuri laterale, să fi întins mâna spre pace, cu greu putem crede. Asta se vede și de acolo, că despre aceea, că cei cari conturbă pe români „în liniștea lor și în exercierea drepturilor” Tisza nu pretinde se fie pedepsiți, pe când, pe lângă desaprobară purtării lor, acesta ar fi cerința imperativă.

În modul acesta s'ar manifesta dreptatea, ér nu numai prin vorbe late, de cari multe am aușit noi de la politica magiari, pe când în pracsă se urmăzează altfel.

Infamie. „Magy. Hirl.” escelează de astă dată în scornirea unei infamii la adresa românilor. Acesta fôie a primit dela un amic al său din părțile Boroș-sebișului o scrisore, în care se spune, că contra împăratului și regelui nostru, când a mers la Boroș-sebiș, s'a plănuț un atentat, anume cineva a scos nește surube dela șinele călei ferate, între Bocșig și Bel, pe unde a trecut trenul im părătesc. Cine a cutezat să comită acest lucru? Cine? Calul de bătaie al foilor și opiniunii publice magiare: românii, și anume românii din Bocșig. Preotul gr. cat. de acolo, Pop Iuon, — așa scrie „M. H.” — a îndemnat în biserică pe poporeni să la atențatul contra trenului, care aducea pe M. Sa și pe „ungurii cei mari”. „M. Hirl.” zelôsă de fire, îndată ce a primit aceste sciri, a espedit la fața locului pe un colaborator al său, să constate adevărul. Și acesta îl și constată, dar cum? Cu ori-ce preț se iase la ivelă încercarea de atentat în sensul cum au scris întâi. Corëspondentul trimis scrie multe verđi-uscate, cari fac impresiunea, că tot lucrul nu e altceva decât flécuri băbesci năseocite, cu scop anumit, ca să compromită pe români. Vorbirea agitatorică a preotului Ioan Pop, a tradat-o un copil, care a aușit despre ea dela muma-sa. El a spus-o la un mésar de ungur și acesta la

fișolgăbirăul. Fișolgăbireul a însărcinat pe gendarmi cu cercetarea.

Gendarmii au arestat și bătut strașnic jumătate satul (Contra acesteia, fiind cei maltratați români, „Magy. Hirl.” nu are nimic de protestat!) și au scos cu mare greu dela ómeni, ce a vorbit preotul etc.

Scirea acesta infamă se reduce la nimic prin următoarele comunicări:

Semioficiala „Bud. Cor.” scrie următoarele: „Istoria cuiului vestit dela Bocșig, care a lipsit la un loc dela șinele de fer, e predată de o fôie din Budapesta în forma ei și cum contra regelui s'ar fi proiectat un atentat. Un păzitor dela calea ferată, care de sigur s'a asteptat la vre-o recompensă mare, s'a grăbit a înșința unui oficial dela calea ferată lipsa unui cui dela șine.

Cuiul, precum s'a constatat, a lipsit de mai multe săptămâni, fără ca cineva să fi băgat de samă. Oficialii călei ferate n'au considerat lucrul așa de tragic, ei au înlocuit cuiul, ce lipsia, cu altul, dar păzitoriul a mers la fișolgăbirăul, căruia érá i-a spus în mare secret istoria. Că din istoria acesta nevinovată să va făuri cândva și atentat, acesta întra devér nimeni nu și-a închipuit-o.”

Astfel scrie „Bud. Cor.” O desmîțire tot în sensul acesta a trimis la „M. Hirl.” vice-comitele din Arad, care se termină cu următoarea constatare: „Ér ce se ține de agitațiile din Bocșig, amintite în comunicarea respectivă, cercetările de până acum n'au scos nici un fel de dat la ivelă referitor la ele.”

Scirea despre agitațiile atribuite preotului Pop o desmîțesce și dînsul în o depeșă adresată lui „Magy. Hirl.” în care afirmă că în Dumineca respectivă nici n'a servit în Bogșig; ér' precum se scrie în urmă, dl Pop a intentat proces de calumnie numitei foi.

Celelalte foi magiare, afară de zelôsă „M. Hirl.” au o atitudine fôrte rezervată față de cestiune. Acesta atitudine este suspectă, cunoscînd natura și obiceiul foilor magiare; se vede, că nu prea sunt înduplecate a da creșemînt scirii senzaționale.

Noi credem, că lucrul sau este o alarmă órbă, după datina foilor magiare, s'au pôte o mistificare reutăciôsă, făcută anume. În

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

Un manuscript în limba Macedo-română.

Dup'aceea lăa suprămăriul, și dupăce lu binekuvéntă, și lu basiă, zice:

Sò se imbrace Popii tei Dómne! ku dereptate, și sò se alegrează dereptii tei cu alegrie, Pretotindenă, akum și totudeuna, și în vietele vietelor. Amin.

Apoi mergu la Prepunellu, spēală manile, și ziku: Spelavoiu între nevinovaci mănile mele, și inkonziuravoiu Arzellu tēu, Dómne! ka sò aud bocăa laudei teei, și se enumer tote minunile tele. Dómne! amai ornamintul kasei teei, și loklu lokuiméntului măriri teei. Nu perde impreună ku nekuvioșii sufletu mēu, și ku bărbacii sângelui viaca mēa, în a kàror mări sunt nelegile: derăapta lor este implută ku donuri: éarò eu âmblai în nevinovăciă mēa. Skapà-me, Dómne! și me misele: peciorlu mēu statú intru derepte; în baserici te voi binekuvéntă, Dómne!

Éarò Diakonlu paréază Sântele. Sântul Kacinel în partēa stingă; éarò Skafa în partea derăptă, și cele lalte ku dênsele. Apoi faku înaintēa Prepunellui trei inklinăciuni, și ziku fiestekarele acistă.

Zeule! miselmâte spre mîne pekatoslu.

Și acistă.

Reskumpărași pre noi din blastemlu legei cu precios sangele teu, karele te řestigniși pre Kruce, și ku lancăa punsu aduseși omenilor nemortalitēa, Mântuitorlu nostru, măriri cie.

Și Popa face binekuvéntare.

Binekuvéntat Zeul nostru, pretotindenă, akum și totudeuna, și în vietele vietelor. Amin.

Dup'acēa lăa Popa în mână stingă Preskura, éarò în mână derăptă sânta Lance, și ku ēa sēamnă kruce asupra segillui, karele este în Preskura, și zice de treori:

Intru reinimarēa Domnului, și Zeului, și Mântuitorlu nostru Isus Hristos.

Și îndată înfige sânta Lance în partea derăptă a segilului, și la taliarēa ei zice:

Ka ună ôie fu adus la jungiare.

Asimele și în partēa stingă înfige sânta Lance, și zice:

Și ka un miel blându înaintēa tundătorlu se munceste, ași nu desklipe dura sēa.

Éarò în partēa de sus a segillui éarò înfige sânta Lance, și zice:

Intru umilina sēa se redikă judekata lui.

Éarò în partēa de zîos a segillui éarò înfige sânta Lance, și zice:

Éarò seminciăa lui, kare va enumeră?

Éarò Diakonlu la fieste taliare zice:

Domnului sò ne rogēmu.

Cene și Orariul seu în derăapta. Dup'aceea zice Diakonlu.

Redikă Stepâne.

Și Popa, dupăce impunse sânta Lance lauriș de derăapta parte a Preskurei, redikă sânta Pâne, și zice ași.

Kà se redică de pre pamentu viaca lui, pretotindenă, akum și totudeuna, și în vietele vietelor. Amin.

Și când pune pre ēa în sântul Kacinel, zice Diakonlu kàtră Popa.

Binekuvéntă Stepâne.

Popa binekuvéntă pre ēa în forma kruisei, și zice:

Se arzeste miellu Zeului, karele redică pecatele lumei, pentru viaca și mântuirēa lumei.

(Va urma.)

ori-ce cas suntem de astădată de aceeaș pă-rere cu „Arad és Vidéke”, care află, că gu-vernul a introdus cercetare strictă și care dăce: „Așteptăm lumină deplină în această cestiune”.

Da și noi așteptăm, căci de lumină nu ne temem și avem firma crediață, că încercarea de crimă atribuită românilor, se va reduce la un blamagiu asupra acelora, ce au scornit-o.

Dar ôre atunci n'ar merita aceștia o pedepsă esemplară?

Micii despoti. „Bud. Hirl.” în nrul seu de Marți (19 Sept. n.) scrie, că la con-gregațiunea comitatensă a comitatului No-grad, ținută Sâmbăta trecută, protonotariul Tihanyi a prezentat o propunere, subscrisă de mai mulți, ca comitatul Nograd, să facă reprezentațiune la dieta țerei, ca această să introducă pentru presa slovacă și română cenzura de presă preven-tivă. Unii au vorbit contra acestei pro-puneri, dăcând, că nu e consult a restringe libertatea cnvntului și a presei și nu e bine a se știrbi egalitatea de drept. Cu tôte acestea adunarea a primit propunerea cu 43 contra la 27 voturi.

Micii despoti din Nograd vreau să mērgă mai departe, ca despotismul din Rusia. Acolo este cenzura pentru tôte foile, fie de ori ce limbă, așa dar e egalitate în despo-tism, la noi se face separațiune: o parte a presei din patrie, care nu e ungurescă, se fie apăsată, ér cea ungurescă privilegiată. Frumôse idei de libertate și egalitate.....

Adunarea comitatensă.

Sibiu, 8 Septembrie.

Marți la ôrele 4 după amēdi s'a ținut adunarea estra-ordinară a comi-tatului Sibiu spre a se pronunța asu-pra unicului obiect insinuat ca obiect de pertractare, asupra proiectului ela-borat de magistratul Sibiu pentru un acuaduct.

Sala era plină de membrii con-gregațiunei ca rar în viața municipală a comitatului nostru, era plină și ga-leria, dovadă e, că magistratul a în-trat pe calea lucrărilor de mult re-clamate de toți locuitorii Sibiuului. Și în adevăr orașul Sibiu a stat și stă încă în ce privesc apa de beut pe trēpta cea din urmă a orașelor, cari stau în nemijlocita apropiere a munților, ba în punctul apei rele ora-șul Sibiu stă dōră mai rău decât orașele de pe pustele Ungariei, unde e raritate apa curată și bună.

Congregațiunea o a deschis în limba statului comitele suprem, și prin câteva cuvinte indică obiectul și dă cuvântul referentului. Primul vice-notariu comitatens, Stefan Stroia cu multă cunoscință de cauză referēză, făcând cunoscute conclusele magistra-tului, propunerea comitetului perma-nent, și motivele acestuia contra re-cursului înaintat de către avocatul Borger et Cons. contra decisiunilor magistratului.

După referentul comisiunei per-manente a luat cuvântul Dr. Wolff, și în o vorbire lungă combate recursul, și propune să se primēscă operatul magistratului, totodată cere să se res-pingă și acea parte din propunerea comisiunei permanente, care cere să se ștērgă din contract §. 2, dispoziți-unea acea, care opresce pre proprie-tari de a da apă din fântēna lor, dacă ea se ține de raionul acuaduc-tului.

Ioan de Preda susține propunerea comisiunei permanente, membrul mu-nicipal Arz de Straussenburg sprigi-nesce propunerea făcută de Dr. Wolff, și accentuēză, că adunarea comitatensă nu e în drept să stērgă din contract singurat.cele dispozițiuni, ci sau aprobă întreg operatul, sau 'l respinge întreg, însă modifica în el nu pôte nimica.

La votare se primesce cu mare majoritate propunerea făcută de Dr. Wolff, și astfelu operatul magistratu-

lui are aprobarea recerută dela mu-nicipiu, și pôte fi pus în practică.

Cu chipul acesta suntem pe calea cea mai bună de a ajunge și Sibiuul la apă mai bună ca cea de până acuma, ridicând și prin această starea igienică a lui în aceste timpuri pline cu baccile de coleră în tôte părțile patriei nōstre. *Coresp.*

Alegerea episcopului evangelic săsesc.

După mai multe conferințe, ce le au avut deputații aleși pentru indipli-nirea scaunului vacant de episcop în locul răposatului Dr. Teutsch, s'a săvērșit Joi însuși actul alegerii. Biserica cea mare evang. era plină de public, când la 9 ôre a. m. în sunetul clopotelor cura-torul suprem, urmat de deputați întră în biserică, luând loc în corul de dina-nte (presbyterium) al bisericei. Orches-trul și reuniunea de cântări a întonat cântarea: „Dōmne, întōrce-te spre noi”, după-care se făcu o rugăciune la al-tariu a preotului Wittstok, urmată de o vorbire, în care s'a arătat pier-derea, ce o a suferit biserica prin ră-posatul episcop și s'a accentuat însem-nătatea actului de alegere. Curatorul suprem Kăstner, deschise apoi se-dința și secretarul Fritsch ceti lista deputaților aleși. Presidiul învită pe doi bărbați de încredere: preotul Teutsch din Sighișōra și pe judele Phleps la masa presidială, ér secre-tariul ceti protocoalele luate de către consistoriele districtuale — 10 la nu-mēr — în cestiunea alegerii. Conform acestor protocoale în numărul restrins de 6 al candidaților a intrat: Dr. Fr. Müller vicariu în Sibiu, Bu-daker, preot în Bistrița Wittstok preot Căsnădie, Oberthpreot în Brașov, Dr. Fr. Teutsch dir. sem. în Sibiu și Carl Brandsch preot în Cincul-mare. S'a puresc apoi la actul votării. Fie-care deputat a fost cetit cu numele, el a primit din mâna presidiului un bilet alb, cu care a mers la masa al-tariului, unde se afla urna încuiată, acolo a scris numele candidatului și a pus biletul în urnă. De toți au fost de față 55 deputați, ér unul a fost absent. Din 55 de voturi, precum a dovedit scrutiniul, a primit: Dr. Fried. Mül-ler preot în cetate și vicariu 52 vo-turi, ér Budacker 1, Wittstok 1 și Oberth 1 vot. Presidentul recomandă alegătorilor și publicului pe nou ale-sul episcop și prin o scurtă vorbire îi schițēză problema cea mare, ce-l așteptă în viață Publicul a primit această recomandare cu strigăte de „Hoch”. Nou alesul și-a ținut vorbi-rea de introducere, adese-ori adēnc emoționată, în care și-a spus credeul ce are să-l urmeze pentru prospera-rea bisericei și a poporului săsesc. Dēnsul a accentuat furtuna cea grea, prin care trebuie să străbată naia bise-riciei, dar cu concursul și înțelesul tutu-ror o va duce la liman, mulțami apoi curatorului pentru conducere și ale-gătorilor pentru încredere. Preotul Budaker se urcă la altariu, ér nou alesul episcop se postă în fața dēnsului. Dl Budaker îi arētă virtuțile, ce tre-bue să le aibă un episcop și ingenuun-chiud apoi nou alesul, d-l preot Buda-ker după o rugăciune de mulțamită ceru binecuvēntarea ceriului preste nou alesul episcop. Vorbirea, figura și țin-ta acestui preot a impus mult publicului. După acest act noul episcop împărtăși binecuvēntare. Corul mai întonă un imn și apoi nou alesul episcop și euratorul suprem au fost însoțiți de asistența delegaților până la locuință.

Noutăți.

Esamen de oficeri. La esamenul de oficeri s'aa supus în anul acesta 38 voluntari dela artilerie, între cari 5 români. Au reușit 31. Români au făcut toți esamenul și anume: Anton Puscariu, Constantin

Sotir, Iosif Oca, Victor Petri, și George Wilt.

Bucurie mare. „Bud. Hirl.” primesce înscințarea, că la esamenale de cualificațiune învățătorești de la pedagogiul nostru din Caransebeș „de unde până acum n'a eșit în-vățător, care se scie unguresce”, inspectorul de scōie Dengi Iános pe basa legii de in-strucțiune poporală, dintre 10 candidați a respins pe 6 din limba magiară și pe unul din constituția patriei. — Mare bucurie în israil.

Cătră alegătorii dietali. Conclusele co-mitetului central electoral al comitatului Sibiu referitōre la reclamațiunile și observările des-pre listele alegătorilor dietali din cele patru cercuri electorale ale acestui comitat pentru anul 1894, sunt espuse spre vedere publică la oficiul de vicecomite în timpul din 20 până în 30 l. c.

Districte evang. patriotice. Foile ma-giare anunță cu mare bucurie, că trei seni-orate evang. patriotice dela Pojon și împriuriune, au hotărît să ceră o nouă împărțire a districtelor bisericesci evangeli-ce „pentru a scăpa de majoritatea slavilor ne-patrioți”. Spre scopul acssta au și adresat câte o petițiune către conventul general.

Proiectul pentru căsătoria civilă, pre-cum scrie „Magy. Hirl.” s'a trimis dela can-celaria de cabinet a Maj. Sale érăși minis-trului de iustție peatru unele modificări. Acestea se referesc mai cu sēmă la desfiin-țarea matrimonului, al cărui motiv princi-pal are să fie ura nedumerită.

Un banchet. În Cinci-biserici s'a dat în onōrea ministrului de iustție, un ban-chet. Ministrul Szilágyi ținū un toast, în care a centuă că timpul de probă pentru convin-gerile politice ale preoției tuturor con-fesiunilor s'a apropiat. Proiectele politice biseri-ricesci sunt rēu interpretate; liberalismul nu e periculos credinții, din contră el este pre-ținul cel mai scump al religiunei, asigurând fie-cărei confesiuni libertatea; religiunea se va întări sub stēgul liberalismului. El ridică păharul pentru lupta sub stēgul li-beralismului.

Manevre. După manevrele din Galiția și dela Borosșebis au urmat manevrele dela Güns. La acesta au asistat împreună cu monar-chul nostru împăratul Germaniei Wilhelm II și regele Saesoniei Albert. Manevrele au de-curs fōrte bine, încât înalții ôșepi și-au es-primat deosebita lor mulțamită.

Contra ligei. Sub titlul acesta vestesc foile unguresci, că în Cluș s'a format un comitet sun conducerea cont. Ladislau Te-leki. Acest comitet va înforma tôte statele civilisate despre adevăratele stări de lucruri din Ungaria și va „spulbera infamile și minciuniile”, ce le-a respēdit romānimea în streinătate despre magiari și Ungaria. Co-mitetul, și va începe activitatea prin publi-carea vorbirei de acuză a procurorului Je-sensky din procesul contra Replicei, care o va eda în mai multe mii de esemplare sub titlul „Ungaria calomniată” și care tradusă în 6 limbi va fi respândită în streinătate.

Invitare. Tinerimea română de mese-riași din Bistrița învită la petrecerea împre-unată cu teatru și joc. care se va ținē Du-minecă în 24 Septembrie st. n, 1893 în salo-nul de stillă alui Affenzeller depre promenadă.

Program:
I. „Frumōsa statului”.
piesă întrun act de Ioan Podina.
II. Vistavoitul Marcu.
comedie în 3 acte de Teochar Alecsi.

Himen. Dl Romul Verzea, cler. abs. și învățatoriu în Satulung s'a logodit cu d-șōra Octavia Chiornița din Cuculata.

— Dl Jovian Murēșan, cl. abs. și ales preot în Tresnea, protopresb. Ungurașu-lui și d-șōra Lucreția Urdea, fca dom-nului paroch din Cernatul Sēcelelor, și vor serba actul cununiei Duminecă 24 l. c. în biserica din Cernat.

Necrolog. Corpul profesoral dela pre-preparandia diecesană gr. cat. din Gherla cu adăncă durere aduce la cunoscință, cumcă preaiubitul confrate și coleg Vasilu Leșu, profesor primariu preparandial, preot diece-san, membru al esactoratului diecesan și al reuniunei, învățătorilor români gr. cat. din giurul Gherlei în etate de 31 de ani, în a 5-lea al carierei profesorale și al 4-lea al preoției, după un îndelungat morb de 8 luni suferit cu resignațiune și paciință adevērat creștinēscă și-a terminat cursul activei și zelōsei vieți în 14 Septembrie st. n. la 3 ôre dimineța în locul seu natal la Tolgieș, re-dându-și sufletul în mâna Creatoriului seu. Fie-i țērina ușoră și aducerea aminte bine-cuvēntată!

Gherla, la 15 Septembrie st. n. 1893.

Corpul profesoral dela preparandia di. cesană gr. cat. de Gherla.

Correspondențe particulare

dela Telegrafului Român.

Sebeșul-săsesc în 15 Septembrie 1893.

Onorată Redacțiune!

În 10 September a. c. nou s'a ținut în comuna Spring adunarea ge-nerală a despărțēmētului S-Sebeș al Asociațiunei transilvane pentru litera-tura și cultura poporului român.

Resultatul atât cel material, cât și moral al acestei adunări fiind preste acceptare mi-am propus a' face cu-noscūt onor. public cetitor al „Telegr. Rom.” Asociațiunea transilvană, ca cea mai sântă și sublimă instituțiune ro-mânēscă ar trebui să fie spriginită și îmbrățōșată de tōtă suflarea romānēscă. Însă durere că sunt încă mulți, cari chieamați și datori a lucra și a spri-gini Asociațiunea, se feresc de ea.

E drept, că românul a avut tot dīle negre și posomorite, cam în con-tinu a trebuit să jērfēscă, însă ca adi-nici când nu s'a cerut dela fie-care fiu al nației, ca se fie la locul seu, nici când nu s'a pretins ca adi, a face atâtea jertfe pre altarul națiunii și în spe-cial pentru cultură și literatură.

Petruns fiind comitetul acestui des-părțēmēt de însemnătatea scopului Asociațiunei transilvane, încă din anul trecut a designat agenturi în tôte co-munele aparținētōre despărțēmētului, punēndul la inimă a lucra din tôte pu-terile la promovarea scopului Asocia-țiunei transilvane.

Resultatul încă nu e deplin, însă precum se va vedea din cele următōre, imparte deja ajuns. Voim ca în fie-care an fie-care comună să-se și deie partea sa cuvenită Asociațiunei și acceptăm ca tōtă persōna carea ar fi datōre și deobligată a fi membru al Asociațiunei, se fie.

Era dīua de 10 Septembrie, o dī nu tocmai din cele plăcute a călētōri. Cu tôte acestea o mulțime de trāsuri din S. Sebeș și jur erau îndreptate spre Spring.

Adunarea se începe la 11 ôre a. m. fiind presenți un public numeros inteligență și popor. Deschiderea adu-nării se face prin directorul despăr-țēmētului Dl Dr. Pompiliu Isac, arătând însemnătatea acestei instituțiuni române.

După aceea s'a cetit prin secre-tariul despărțēmētului d. Z. Mureșan raportul despre activitatea comitetului despărțēmētului dela ultima adunare generală. Acest raport s'a luat spre plăcută cunoscință, și după alegerea unor comisiuni, de înscrierea de mem-brii și pentru censurarea socotelelor, a urmat o disertațiune ținută de Dl. Z. Mureșan despre însemnătatea și fo-losul măestrilor ca remedii contra să-răciei poporului român; carea a fost ascultată cu viu interes și des apro-bată.

La o ôră și jumătate comisiunea pentru înscrierea de membrii și în-cassarea de tacse raportēză despre re-sultatul obținut, care în total a fost 480 fl. v. a. dī patru sute optzeci fl. Dintre acestia 80 fl. pentru fondul

„George Barițiu“,  r ceealaltă sumă pentru Asocia iune.

Viu a fost  plaudat acest rezultat. Trebuie se amintesc aici două persoane demne pre dl Constantin de Colbasi proprietar în Spring  i dl Samoil Crainic proprietariu în Dostat, cari ambii sau făcut membrii ordinari pre vi  , solvind suma de c te 100 fl. v. a. On re lor.

După adunare am fost invita i la masă la dl Colbasi.

Stimata d mn  a casei aici ne a surprins cu bogata  i impodobita m s .  i se fi v  ut pre la 3    ore dupăce s'a g lit c teva sticle de vin din 1872, că  irul toastelor numai era de a înceta.

La sunetul melodios a muzicii  ntinsu-s'au o horă, precum  i alte jocuri spre bucurie  i mul amirea secului frumos, carele a fost în număr destul de mare reprezentat. Era deja me ul nop ii, când cei din depărtare am început a g ndi a merge acasă.

Cu greu numai ne am desp r it dela ac sta întrunire, duc nd fie-care cu sine reminiscen e plăcute  i dorind cu to ii ca la anul  i mai cu bine să vedem.

O dorin  generală a întregului desp r t ment s'a exprimat, pentru a se  inea adunarea generală Asocia iunii din anul viitoriu în S-Sebeș, care adunare s'a  i invitat deja din partea comitetului desp r t mentului.

Din cele f rte pre scurt  mp r   ite ve ve i putea convinge on. redac iune, că cauza Asocia iunii transilvane în acest cerc e  mbr  os t  cu tot  căldura,  i avem firma speran   că tot progres nd va merge,  i ac sta cu at ta mai pozitiv o putem afirma cu c t cunóscem persoanele, ce sunt puse în fruntea desp r t mentului.

 n fine nu pot să nu exprim  i în public ceea ce în decursul pr n ului-cină s'a accentuat de multe ori dlui  i st. d mn  de Colbasi mul emita pentru afabilitatea cu cari am fost primi i  spe ii.  i la revedere. Z.

Convocare

După-ce în timpul din urmă comitetul Asocia iunii transilvane a primit convingerea, că este cu des v r  ire delăturat pericolul l  irei colerei, în urma căruia s'a fost v  ut necesitat, de a am na pe timp nedeterminat adunarea generală a Asocia iunii, convoc t  pe 27 August n. a. c.  i  ilele urm t re la Năsăud, — prin ac sta în conformitate cu dispozi iunile   -lor 14  i 21 din statutele Asocia iunii transilvane pentru literatura română  i cultura poporului român, adunarea generală pentru anul curent se convoc  în opidul Năsăud pe 22 Octobree, st. n. a. c.  i  ilele urm t re.

Aduc nd ac sta la cunoscin a publică, invităm pe to i membrii Asocia iunii de a lua parte în număr c t mai mare la  edin .

Dat din  edin a comitetului Asocia iunii transilvane pentru literatura română  i cultura poporului român,  inut  în Sibiiu la 19 Septembrie n. 1893.

Program.

Dumin c ,  n 22 Octobree:

I. Parastas pentru fericitul de pie memorie pre edinte George Barițiu.

II.  edin a I-acu următórea ordine de  i:

1. Deschiderea  edin ei prin pre idiu ordinar la 10 ore a. m.  n localul, ce se va destina spre acest scop.

2. Raportul general al comitetului despre activitatea sa în decursul anului 1892 dimpreună cu acelu .

3. Alegerea unei comisiuni de 3 pentru esaminarea raportului general  i a unei comisiuni de 3 pentru esaminarea ra iociniului pro 1892  i a proiectului de buget pro 1893.

4. Esmiterea unei comisiuni de 3 pentru încasarea de taxe dela membrii vechi  i dela cei cari se vor înscrie de nou.

5.  nsinuarea propunerilor  i a eventualelor  nterpel ri.

6. Raportul comisiunii de  nscrieri.

7. Cetirea eventualelor disertațiuni.

Luni  n 23 Octobree.

III.  edin a II-a cu următórea ordine de  i:

1. Deschiderea  edin ii la 9 ore anti-meridiane.

2. Verificarea procesului verbal al  edin ii I-a.

3. Raportul comisiunilor esmise în  edin a I a.

4. Alegerea pre edintelui, cassarului  i eventual a altor func ionari ai Asocia iunii pentru restul periodului 1893—1895.

5. Cetirea eventualelor disertațiuni.

6. Defigerea locului pentru vi t rea adunare generală.

7. Dispozi iuni pentru autentificarea procesului verbal al  edin ei a II-a.

8.  nceherea  edin elor adunării generale.

Se observă, că eventualele disertațiuni au se fie prezentate pre idiului Asocia iunii, în scris cu 8  ile înainte adunării generale.

Din  edin a comitetului Asocia iunii transilvane pentru literatura română  i cultura poporului român,  inut  în Sibiiu la 19 Septembrie n. 1893.

Dr. Ilarion Pu cariu,
vice-pre edinte.

Dr. Amos Fr ncu,
secretar II.

PARTEA SCIENTIFIC   I LITERARĂ.

T ra n str .

Descriere populară a Ardélului.

de
Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Spre m d  i-apus dela Sibiiu să află comuna mare Cisn dia (nem sece Heltau), a ed t  la p lele mun ilor, în o pozi iune frum s , încunjurată de d luri cu păduri  i pometuri. Locuitorii ei sunt în număr mai mic români,  r în majoritate sa i, cari să ocupă în parte mare cu post v ria, de i acum nu le merge a a de bine, ca odinio r , când făceau nego  estins până prin Bănat  i România cu p nura  esut  de ei. Biserica s s sc  de aici este o zidire f rte veche; turnul principal al ei este încunjurat cu patru turnule e, asemenea turnului bisericeii s sesci din Sibiiu.

S  scie însă din c r ile b tr ne, că sa ii din Cisnădie când au ridicat turnulețele, au avut pricin  pentru ele cu primăria ora ului Sibiiu.  n vécurile trecute numai ora ele  i or selele s sesci de sine st t tore  i cu judecătorie aveau dreptul de-a  i împodobi bisericele cu turnule e. Acesta era un semn, că localitatea care are o astfel de biserică, este ora   i sa ii din Cisnădie, după ce au zidit turnulețele au fost sili i să dea sibienilor făgăduială în scris, că Cisn dia va r m n  tot sat, precum a fost mai nainte, supus ora ului Sibiiu; numai a a au rămas turnulețele neatînse  i s'au păstrat până în zilelele n stre.

 n apropiere, spre apus dela Cisn dia să află satul săsesc Cisn di ra. El este a ed t în o vale îngustă  i are o pozi iune romantică  i  mprejuriere frum s . Din cauza ac sta el este în timpul verii un loc plăcut de excursiune  i de locuin  de vară pentru sibieni. Locuitorii să ocupă cu lucruri de m n , precum împletituri, (p lerii de paie, corfe) etc. dar cu deosebire cu pom ritul. P mele, mai cu samă cire ele dela Cisn di ra sunt f rte bune  i vestite în întreg  inutul Sibiiului. L ng  sat să n l  un d l

conic ( uguiet), pe v rful căruia s'a aflat odinio r  o cet  uie, în mijloc cu o biserică. Zidul, alcătuit din bolovani puternici, care a încunjurat cetatea, acum zace în ruină,  r biserica, care are un portal frumos, lucrat în stil romanic, este părăsită  i serve e sătenilor de magazin.

Asemenea cet  ui  i castele să află în număr însemnat prin  inuturile, locuite de sa i.  n multe locuri întăriturile sunt construite în jurul bisericeii  i form z  un fel de castele de biserică. Ele au fost zidite în vécurile trecute, când Ard lul era b n tuit adese de cete de turci  i tătari.  n timp de pace să păstrau în ele bucate, haine  i alte lucruri,  r când năvăleau în  ar  litfele p g ne, să ad postiau între zidurile lor locuitorii din sat  i să scutiau de furia acelor . Multe din aceste vechi întărituri sunt ruinate, altele însă să folosesc  i acum de m g zine.

 n cet  uia Cisn di rei bolovanii, ce zace împrăștiți, să  ice, că au fost du i sus pe v rful d lului de feciorii din sat. Tradi ia ne spune, că în Cisn di ra nu era primit în societatea feciorilor nici un flăcău holteiu, nici nu-i era  rtat să să  ns re, până-ce nu ducea un bolovan mare pe v rful d lului, în cetate. C nd apoi cetatea era atacată  i du manii voiau să urce c stele d lului, bolovanii ace tia erau rostogoli i de vale, f c nd mare stricăciune în c ta năvălitorilor.

La p lele Ghihanului, în depărtare de 1 or   i    dela Sibiiu, în vecinătatea Cisn di rei, este a ed t  marea  i frum sa comună rom n sc  Reșinari, una dintre cele mai mari comune curat rom nesci din întreg Ard lul. Călea ce împreună ac sta comună cu Sibiiul trece prin Dumbrava ora ului, dela care în colo p n  la Reșinari este  nfrum  et  pe am nd ne marginile cu arbori. Reșinari este a ed t pe  ermii a lor două riule e, anume Riul-C selor  i Riul Stezii. Acesta din urmă s'a numit odinio r  Valea-Călugărilor, probabil dela vre-o m n stire de călugări, ce va fi existat pe c sta de d l de l ng  sat, numită Cet  uie; pe la p lele acesteia curge p r ul  i pe v rful ei să văd ici coela în fa a p m ntului rem   ite de zid  i urme de  an uri. Nu să scie însă nimic despre trecutul acestei zidiri.  n Reșinari să află trei biserici române, anume două gr. orientale  i una gr. catolică. Lângă biserica gr. orient l  cea mai nouă să află  nmorm ntat în o criptă, marele  i în veci neuitatul bărbat al na iunii n stre, arhiepiscopul  i metropolitul românilor gr. or. Andrei  aguna, mort la 28 Iunie 1873. Marele arhiep stor a fost  nmorm ntat aici la propria sa dorin , în o comună curat rom n sc , în mijlocul iubitelui său popor, pentru care a lucrat cu rivnă  i sirguin  neînteruptă tot  via a sa. Consistoriul archidiecezan gr. or. din Sibiiu a  nfrum  et la anul 1877 criptă, în care zac os mintele lui  aguna, cu o cap  de p tr  cioplită. C alalt  biserică mai veche este în lăuntrul său f rte frumos împodobită,  r p re ii ei sunt zugr vi i  i pe dinafară. Aici să află  nmorm nta i cei doi episcopi gr. or. Nichitici  i Adamovici, cari  i-au avut scaunul episcopesc în Reșinari.

 n Reșinari să află o scólă elem ntar  superio r  română gr. or. de copii  i copile, cu 6  nv  t tori  i o  nv  t toare pentru lucrul de m n , apoi o reuniune a femeilor române, o reuniune de pompieri  i o societate de lectură sau casina română. Aceste a ed aminte culturale contribuie mult la luminarea  i cultivarea poporului; întreg tineretul din Reșinari scie scrie  i ceti,  r fett ile să pricep afară de carte la tot felul de lucruri de m n  femeesci.

De Reșinari să  ine  i prediul Riul-Sadului, a ed t în valea riului de asemenea numire. Numărul locuitorilor este de 5235 de suflete, cari sunt to i români. Ei să ocupă cu oieritul  i cu economia c mpului. Înainte de ac sta cu 40—50 de ani atât

re in renii, c t  i ceilal i români din p r ile aceste, de pe „m rginime“ cum să  ice, precum cei din Seli te  i din satele de prin prejur, erau oieri vesti i  i în genere mari economi de vite. Pe atunci re in renii aveau turme num ro e de mii de oi, apoi stave întregi de cai  i cire i de vaci, pe cari le m nau la p  une mai cu samă în România  i Basarabia. (Va urma).

 n ci ntare.

Cu 1 Novembre st. n. să începe un nou curs în economia de înstrucțiune din Reșinari, subven ionat  de comitatul Sibiiului, cu durata de un an.

Condi iunile de primire sunt următórele: a) elevul să fie sănătos  i trupe te destul de dezvoltat, pentru a put  îndeplini în continuu lucrările c mpului de tot felul, care obvin în economie;

b) să fie deprins cu lucrările c mpului obicinuite la   rani;

c) să aibă cuno  in ele elementare din cetit, din scris  i din comput  i să aibă at ta capabilitate c t  să recere pentru a pricepe o înstrucțiune populară despre agri-cultură  i sci n ele ei auxiliare;

d) să doved sc  o purtare morală bună.

Locuin a  i viftul li-o d  elevilor economia de înstrucțiune, asemenea  i o plată lunară de 3 fl., din cari după normele statuite o jumătate elevul o prime te lunar;  r c alalt  jumătate să depune spre fructificare la o bancă  i să estradă numai dip  terminarea cursului.

De  nbr c minte  i  nc l minte are să îngrijéscă fiecare elev.

Peti iunile de primire sunt a să adresa la subscrisul cel mult p n n 24 Octobree st. n.; deslu iri în scris  i verbal să dan ori  i când din p rtea subscrisului.

Reșinari  n 20 Septembrie 1893.

Conducătorul economiei de  nstruc . din Reșinari.
S. P. Barcian.

Bibliografie.

„ n c te-va  ile va e i de sub tipar la tipografia archidiecezan  în Sibiiu:

Catechism pentru  nv  m ntul religiunii dreptcredincio e răsăritene în scólele primare, de Moise Toma, în a VI edi iune.

A apărut:

Sch te de Ioan C. Pan u. ( n plasă.  n baltă. Cale grea. La căde. La c rciuma lui Tiriplic) Bra ov 1893. Edi-tura librăriei Ciureu. O bro ur  de 112 pag., format 8-o Pre ul 30 cr. v. a.

Diverse.

Aventură de nópte. Lucrul s'a petrecut la Barcelona  i e povestit de foile spaniole în Barcelona locuesce generalul Martinez Campos, care este un om f rte distras,  i din cauza ac sta ii se  nt mpl  multe lucruri nostime. Acum de cur nd generalul merg nd nóptea t r iu c tr  casă, s'a lovit pe cale de un domn, ce venia în fa .  n acela  moment c ut nd  i orologiul, află, că acela ii lipse e. Firesce, îndată presupuse, că cine e ho ul, alerg  după domnul necunoscut, îl apucă de guler  i-i  ise aspru: — Afară cu orologiul!

Atacatul morn ind ceva, scóse din buzunar cu m na tremurătoare orologiul  i îl dete generalului. Generalul trase o înjurătură puse orologiul în buzunar şi merse acasă, unde  ca posna, observă cu mirare, că orologiul ce i l'a dat presupusul ho , nu este orologiul său. Acum a priceput lucrul: necunoscutul, pe care el l'a luat drept ho , a cu-getat, că generalul e ho   i de frică i'a dat propriul seu cronometru. Generalului i'a venit neplăcută istoria ac sta  i a însărcinat pe un detectiv, să cerce a afla, — nu pe ho , ci pe cel păgubit.

Loterie.

Mercuri, 20 Septembrie, 1893.

Sibiiu: 88 90 56 25 70.

Nr. 869/1893.

[182] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci la școlile confesionale gr. or. din următoarele comune aparținătoare tractului protopresbiterial al Agnitei se escrie concurs cu termenul preclusiv 26 Septembre 1893.

Emolumentele sunt:

1. Agnita, în bani gata 300 fl. cuartir liber în edificiul școlii, lemne de foc și grădină, preferință vor avea acei concurenți, cari vor fi absolvați și cursul clerical și va avea dexteritatea a instrui și conduce corul în cântările liturgice.

2. Magarei, în bani 300 fl. cuartir în edificiul școlii, lemne de foc și grădină.

3. Prostea, în bani 300 fl. cuartir, lemne de foc, și grădină.

Concurenții la vre-unul din aceste posturi vor avea a-și așterne petițiunile lor concursuale instruite conform legilor în vigore, la oficiul protopresbiterial până la termenul mai susindicat.

Agnita, 21 August, 1893.

In conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Oficiul protopresbiterial.

Sabin Piso,
protopresb.

Nr. 499/1893

[181] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate din protopopiatul Cohalmului, se escrie concurs cu termenul de 20 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful român”.

1. Mateiaș, cu salariu anual de 300 fl. 100 fl. din alodiu, 200 fl. dela popor, cuartir, lemne de foc și folosirea grădinei de școală.

2. Bogata olténă, cu salariu anual de 225 fl. și anume: 120 fl. dela popor, folosirea a două pământuri cu 80 fl. și 25 fl. venite cantonale, având învățătorul a ținea și strănă în duminică și sărbători, cuartir și lemne de foc.

3. Ticușul român, cu salariu anual de 300 fl. 240 fl. dela popor, 60 fl. venitul dela folosirea a două pământuri de arat.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigore, la subsemnatul oficiu protopopesc. Cohalm, 30 August, 1893.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresb.

Nr. 325/1893

[185] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la școlile confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate în protopresb. Devei, se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

1. Găunosa cu filia Ciulpez și Cutini, salariu anual de 300 fl. în bani repartizați în popor și 2 stângini de lemne pentru foc.

2. Leșnic cu filia Dumbrăvița, salariu anual de 300 fl. repartizați în popor, cuartir în edificiul școlii și 6 stângini de lemne. Învățătoriu ambulant în ambele comune

3. Popesci cu Almașul mic salariul anual de 300 fl. în bani gata, lemne pentru încălzit, cuartir în edificiul școlii și grădină.

4. Sâncraiu, cu salariu anual de 250 fl. și anume a) din repartizie în popor 180 fl. b) din lada comună 70 fl.

Învățătoriu ales la vre-una din aceste școli e datoriu să țină și prelegerile în școala de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesti: va fi obligat a cânta Dumineca și sărbătorile în strănă, având a conduce cu școlarii și cântările liturgice în biserică.

Dela reflectanții la aceste posturi să recere să se prezenteze până la alegere în vreo Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti, și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea acestor școli și modul de plătire al salarelor etc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi se așternă petițiunile lor instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial până la termenul susindicat.

Deva, la 26 August 1893.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Devei în conțelegere cu comitetele respective.

Avram Păcurariu,
protopresb. adm.

Nr. 376/1893

[183] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. din comuna Rapoltu-mare, protopresbiterialul Geogiului I, se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: 300 fl. v. a. salariu anual și anume 200 fl. din fondul școlar și 100 fl. din repartiziune, 16 fl. pentru conferințe și scrip-turistă, cuartir gratuit în edificiul școlii, grădină școlară, și de fiecare elev un car de lemne, din care are a să încălzi și sala de învățământ.

Învățătoriu ales va fi obligat în Dumineci și sărbătoare a conduce cu școlarii cântările liturgice.

Concurenții sunt poftiți ca până la alegere, să se prezenteze în vreo Duminecă și sărbătoare în biserică locală, spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti.

Cererile concursuale, instruite conform legilor din vigore, sunt a se adresa subsemnatului oficiu protopresbiterial până la termenul susindicat.

In conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Oficiul protopresbiterial al tractului Geogiului I.

Hondol, 28 August, 1893.

Vasiliu Pipoș,
protopresb.

Nr. 512 1893

[186] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate dela școlile noastre confesionale din protopresbiterialul gr. or. al Hațegului se escrie concurs în ziarul nostru „Teleg. Român” cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

1. Fizesti-Federi, cu sistem ambulant, cu un salariu anual de 360 fl. cuartir și lemne de lipsă.

2. Valea Sângiorgiu-Grid, cu sistem ambulant salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de foc.

3. Teliuc cu un salariu anual de 240 fl. cuartir și lemne de foc.

4. Petrila (parochia „Gărgani”) cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemnele de lipsă.

Învățătorii aleși sunt datori a merge în Dumineci și sărbători mari, cu copii la biserică.

Reflectanții la aceste posturi învățătoresci au a-și așterne suplicile lor concursuale instruite în sensul normelor din vigore, la oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Hațegului în Petroșeni.

Petroșeni la 30 August 1893.

In conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Avram Stanca,
protopresb.

Nr. 295/1893

[179] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la școlile confesionale gr. or. române din jos semnatele comune în protopresbiterialul Cetății de pământ prin prin acesta se escrie concurs cu termenul de 20 de zile dela prima publicare.

1. Fauresci cu filia Plopiș și în comuna Leschia un învățătoriu ambulant cu salariu anual 300 fl. cuartir corespunzătoriu în edificiul școlii din Leschia și lemne de încălzit.

2. Fenațe și în comuna Cio-cotiș un învățătoriu ambulant cu salariu anual 300 fl. cuartir corespunzătoriu în edificiul școlii din Fenațe și lemne de încălzit.

3. S. Copalnic și în comuna Curtuișul mic un învățătoriu ambulant cu salariu anual 300 fl. cuartir în edificiul școlii din Curtuiș și lemne de încălzit.

Finteușul mare cu filia Bercheș salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de încălzit.

Vima mică și în comuna Sel-nite un învățătoriu ambulant cu salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de încălzit.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi învățătoresci au a-și așterne cererile lor concursuale instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial (p. u. K. Monostor) până la termenul susindicat.

Concurenții vor afla informațiuni mai detaiate la oficiul protopresbiterial subscris

Cărpiniș, la 30 August, 1893.

In conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Cetatei pe pământ.

Ioan Șovrea,
protopresb.

Phaetone (Calese) nouă,

de jumătate și întregi coperite sunt estine de vânzare la **Ioan Müller,** **șelariu în Sibiu, strada Morrii Nr. 15.** (172) 2—3

Tot asemenea și calese folosite.

Ganz seid. bedruckte Foulards 85 kr.

bis fl. 3.65 p. Met. — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per 2 Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. [15] 12—16

Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof.) Zürich.

Curs de moșit.

Direcțiunea institutului reg. ung. de moșit în Sibiu aduce la cunoștința publică că la **1 Octomvrie** se va deschide **cursul gratuit de moșit de cinci luni.** Primirea se face dela 1 până la 15 Octomvrie a. c. pe lângă atestat de moralitate și de botez în strada Poplăcii (Quergasse) nr. 27.

Prelegerile cu limba de propunere magiară, germană și română se încep la 5 Octomvrie 1893.

Femei însărcinate se primesc, încât ajunge spațiul, pentru naștere în clinica de moșit și li-se dă totă îngrijirea și întreținerea gratuit pe speșele ministeriului reg. ung. de culte și instrucțiune.

Sibiu, 1 Septemvrie 1893.

[173] 3—4

Direcțiunea.

Pentru-ca și persoanelor mai sărace dela țară să li-se dea putința de a se instrui în moșit, direcțiunea institutului împărtășește locuință liberă la 10 eleve pentru durata cursului. Petentele se se adreseze în scris sau verbal către direcțiune, Quergasse nr. 27.

Primul fabricant de casse român

în

Monarchia austro-ungară**IOAN HODOS,**

și recomandă **cassele și cassettele sale de fier** pentru păstrat de bani și hârtii de valoare

sigure contra focului și spargerei,

de diferite forme și mărimi și cu prețuri cât de moderate.

Interesaților să trimită la cerere „Prețuri curente” ilustrate franco și gratis.

[187] 1—6